

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlatterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlatter poltóra 50 fillér.

Főszerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Muraköz egyházi hovátartozandósága.

Évek óta sok szó esik e lap hasábjain „Muraköznek” a zágrábi érseki megyéből való kihalásáról s valamelyik magyarországi egyházmegyébe való bekebelezéséről. Mindenféle érvt hoztak már fel ennek bebizonyítására s így ezekre jelen cikkemben nem is terjeszkedem ki. Hogy magyar állameszme szempontjából ez a kihalás szükséges, azt hiszem, ebben mindnyájan egyetértünk. A magyar eszme azonban csak a magyar-érzelmű papság s tanítóság által terjeszthető. Már pedig mindenki tudja, hogy az ifjú paggeneráció, mely Muraközön működik, kevés kivétellel nemcsak hogy nem magyar, hanem egyenesen pánszláv-érzelmű, aminek vége a mindenféle surlódás, ami nemcsak a magyar állameszmenek, de a hitéletnek is ártalmára van.

Viszont azonban, ahogy mindenben, úgy a magyarosítás munkájában sem szabad szélsőségekbe esnünk, mivel ez mindig viszszabatást fog kelteni. Tudni kell, hogy nem a templom s a vallás a magyarosítás helye, hanem az iskola. A templomba a magyar szó magától fog bevonulni, amennyiben a magyar értelemről impregnált hívők egy-két nemzedék után maguk fogják azt az egyházmegyei halóságától kérelmezni.

A magyarosítás legfőbb tényezője a pap és a tanító. Ezek karöltve csodákat művelhetnek. Külön külön sem egyik, sem másik nem tehet semmit. Mert amit egyik épít, a másik azt lerombolja. Ha ezek a magyar nyelvet a néppel megkedveltetik s megmagyarazzák nekik az államnyelv szükséges voltát, lassan-lassan beleoltják szívükbe a szeretet magját s minden külső ellenséges befolyástól megóvják. Ezt azonban csak okos együttműködéssel teremthetik meg és pedig úgy, ha ezt minden túlzástól menten, sovizmus nélkül teszik.

Magyarosítási dobszóval s erőszakkal nem lehet. Elnyomni a támasztott reakciót lehet ugyan, de csak rövid időre; ez azonban nem eredmény, mert az így elért siker csak ideig-óráig élvezhető.

A magyarosítást az iskolák államosításával sem valósíthatjuk meg, sőt ezzel némileg a magyarosítás ellenségeinek a malmára hajtjuk a vizet, mert ezzel könnyen ellenmozgalomnak adhatunk tápot, ami megint csak a magyar nyelv megkedveltetésének a rovására eshetik. Hanem igenis hagyjuk meg a hitfelekezeti iskolákat, államségéllyel fejlesszük azokat az állameszme befolyás erélyes elhárításával, amivel bizonyára sokkal inkább használhatunk a magyarosítás ügyének, mint ellenkezőleg, ha az államosítás folytán lelketlen igazolónak fegyvert adunk a kezükbe, akik ezzel nagyon is kihasználhatják a muraközi népnek azt

a gyengeségét, hogy vallásos érzelmeinek csak látszólagos megsértésével is a legnemesebb dologtól is visszariad.

Ezek után hadd mondjam el véleményemet, melyik egyházmegyéhez csatoltassék Muraköz. hogy a magyarosítás ügye idővel keresztülvitéssék?

Szerény nézetem szerint erre sem a szombathelyi, sem a veszprémi püspökség nem alkalmas. Egyedül a pécsi egyházmegye illetékes erre, mivel egyedül ez az egyházmegye rendelkezik kellő számú horvátul beszélő pap sággal. Csakis ez az egyházmegye nevel magának ily papságot, amennyiben területén egynéhány horvát s vegyes nyelvű plebánia van. Továbbá Szlavonia területén, Verőcze vármegyében is van a pécsi egyházmegyének 13 plebániája, amelyek a zágrábi érseki megyével határosak. A pécsi püspök Muraközért ezekről a plebániákról lemondhatna a zágrábi érseki megye javára. Nézetem szerint egyedül ez az egyházmegye lenne képes a magyarosítás nagy kulturmissziójának Muraközben eleget tenni, mert tiszta magyar papsággal rendelkezik, melynek tagjai a muraközi nép anyanyelvén is beszélnek.

Ezzel egyetemben egy másik nagy dolog is keresztülvihető volna, amit annak idején tenni elmulasztottak. Ugyanis a csáktornyai ferencendi zárdát — mely a horvát Ciril és Metod tartományhoz tartozván, előbbutóbb egyetlenegy magyarúl beszélő taggal sem fog rendelkezni s így a csáktornyai zárdának is csupa horvát barátja lesz — a Kapisztrán tartományhoz kellene csatolni, mely mindig elég oly taggal rendelkezik, akik horvátul tudnak, de amellet kifogástalan magyar érzelműek.

Ezeket tartottam szükségesnek röviden elmondani. Mert nézetem szerint csakis a papság és tanítóság együttesen, menten minden szélsőségtől, harcolhat a magyarosítás érdekében sikeresen. Csakis ily módon kedvelhetők meg a néppel a magyar nyelvet s így építhetők fel szívökben a hazaszeretet magasztos oltárát, melyen eddig idegen érdekeknek áldozatot nem hozott.

Ezzel az eljárással a muraközi nép is kedvel el fogja sajátítani a magyar nyelvet s sorakozni fog hazánk ama idegenajkú népeibe, melyek anyanyelvük megőrzésével, magyarúl beszélnek s ép oly hű gyermekei a hazának, mint azok, akik anyjuk emlőin sziták magukba édes hazánk zengzetes nyelvét.

Végül csak annyit jelentek ki, hogy ezeknek a soroknak a megírásában a legnemesebb cél vezetett s abban a reményben tettem papirosra gondolataimat, hogy ezzel a muraközi népnek s a magyar hazának szolgálatot tettem.

Alfa.

Munkásnő-otthonok.

Amikor Bezerédj Pálnak, a földmivéleésiügyi miniszterhez intézett, előttünk fekvő jelentését lapozgatjuk, meghatottan gondolunk arra a szerény kis selyemhernyóra, amelyet Rafael vagy egyik tanítványa rajzolt s amely az urbinói herceg jóvoltából került a vatikáni könyvtárba. Nem foglalt el az országban senkitől semmi földet, sőt nyomában országútjaink a szederfák százzeirevel népesedtek be. 1879-ben a tenyésztők 7400 K kereset-hez jutottak, 1912-ben pedig már 4.117,857 K jövedelmet jelentett a selyemhernyó Magyarország földmivelő népe éppen legszegényebb rétegének. Már 1912. évi júniusban fizették ki (1880 óta) a századik millió K-t a selyemtenyésztőknek.

A selyemfonál legombolyítása nem nehéz testi munka, de nagy figyelmet és gyakorlottságot igényel és éppen ezért selyemfonódánkban nehézségeket okozott az állandó képzelt munkások hiánya. Időbeilleg körülbelül összeesett ezekkel a nehézségekkel az a tervbe vett intézkedés, hogy az állam ezentúl csak 12 éves korukig gondoskodik az elhagyott gyermekekről, aminek következtében évente mintegy négyezer 13 éves gyermek kerül ki a menhelyekből. A fiúk, mint tanoncok még csak elhelyezkednek valahogy, de mi lesz a lányokkal ezen reájuk nézve éppen a legfontosabb életkorban? Szerencsésen oldották meg a kérdést a selyemfonódák mellett épített munkásnő-otthonok által. A tolnai otthon 120 leány befogadására 130,000 K-ba került, a győri otthon 240 leány számára 200,000 K-ba, a komáromi egyelőre 60, később szintén 240 leány számára rendezetik be, sőt Lugoson, Újvidéken, Pancsován és Mohácson is terveznek hasonló otthont az ottani fonódáknál. A gyermekmenhelyeken kívül a Liga, az árvaszékek és még maganosok is küldenek gyermekeket az otthonba.

A jelentésből látjuk és bárki személyesen is meggyőződhetik róla, hogy a leányok átkézése kitűnő, testsúlyuk normálisan gyarapszik, a tisztaságra nagy súlyt fektetnek, a gyermekeket ismétlő oktatásban és énektanításban is részesítik és őket felváltva a konyhában is alkalmazzák. A munkás leányok keresetéből napi 40 fillért ellátásuk részben való fedezésére fordítanak, keresetük egyéb részét postatakarékpénztárban helyezik el számukra, ami évente átlag 200 K-t tesz ki fejenként úgy, hogy már 4—5 év után körülbelül 1000 K a megtakarított pénzük és így könnyen mehetnek férjhez, amit különben kihalásztási alapítványok is elősegítenek.

Az ellátás többi részét a gyári üzem fedezi, minek ellenében a gyáros kárpótlást nyer abban, hogy állandó és jól kitanított munkaerőhöz jut. Maga az állam sem az ellátáshoz, mint egyáltalában a munkásnő otthonok fenntartásához semmivel nem járul,

csupán most kezdetben az épületet bocsátja rendelkezésükre.

Az elhagyott gyermekeknek ilyenkor bérfizetéssel járó munkára való alkalmazása nemcsak az államot, községeket stb. szabaddíjja fel jelentékeny anyagi áldozatok alól, hanem magukban a gyermekekben is komoly erkölcsi erőket fejlesztett ki azáltal, hogy érzik, miszerint senki kegyelemkenyerére nem szorultak.

A jelentés igen komoly aggodalmat keltő jelenségre is felhívja a közvélemény figyelmét. Szerinte most országszerte szerveznek otthonokat anélkül, hogy azokban a munkások érdekei kellőképpen meg lennének védve és sürgeti, hogy az állam ezekben az otthonokban — miután a jelenlegi törvényes intézkedések egyáltalán nem alkalmasak arra — külön törvénnyel biztosítsa a munkások otthonokban a gyermekvédelmet. Ha azokra a szomorú külföldi példákra gondolunk, amelyek bebizonyították azt, hogy mindenütt, ahol sok gyermek volt gyárakban, vagy ezek mellett otthonokban felhalmozva, ez mindig a legsúlyosabb visszaélésekre vezetett, míg az állam erőiesen közbe nem lépett. Mi is csatlakozzunk Bezerédj Pálnak úgy iparunk, mint az otthonbeli gyermekek törvényes védelme érdekében írott szavaihoz, amely védelem — a jelentés hangjából ítélve — nagyon sürgősnek látszik.

Gyümölcsstermelésünk fejlesztése.

A földmivélsügyi miniszterium a gyümölcsstermelés előmozdítása céljából Zala- vármegye alispánjához leiratot intézett.

A leirat kivonata a következő: Az ország minden egyes gyümölcsstermesztő vidékén az illető vidék gyümölcsoltvány szükségletének teljes kielégítésére alkalmas nagy faiskola ezidő szerint még nincs felállítva, úgy hogy az egyes gyümölcsstermesztő vidékeknek szükségleteik kielégítése céljából egy-egy meghatározott faiskolához való utalása s a kiosztásnak ez alapon való decentralizálása ma mégsem lehetséges, miután az egyes faiskolák termékeit oly vidékek igényeinek kielégítésére is fel kell használnom, ahol nagyobb faiskola ezidő szerint még nincs. Az iránt, hogy az ország minden egyes gyümölcsstermesztő vidékének megfelelő körzet számára nagyobb faiskola állítassék fel, a tárgyalások folyamatban vannak s a faiskolák felállítása után a körzetbeosztás s a kiosztás ez alapon való szervezése meg fog történni, ezidő szerint azonban a gyümölcsoltványok stb. kiosztása központilag történik. Ebből kifolyólag a gyümölcsoltványok, gyümölcsstermő cserjék, vadcsemetek, díszfák, díszcserjék, szemzőhajtások és oltóvesszők engedélyezése iránti kérvények közvetlenül hozzám nyújtandók be.

Kérvények benyújtási határideje július 31. A később beérkező kérvények figyelembe nem vételnek. Megjegyzem, hogy a szemzőhajtások és oltóvesszők engedélyezése iránti kérvények benyújtására ez a határidő nem vonatkozik s ezek a kérvények esetéről-estéről közvetlenül hozzám nyújtandók be és külön fognak elintéztetni. A kérvények egy koronás bélyeggel látandók el s a kérvényben pontosan fel kell tüntetni a folyamodó nevét, állását, vagy foglalkozását, lakását (vármegye megnevezésével) utolsó postát és vasúttalmonást, továbbá kért oltványoknak gyümölcsstermesztő és darabszám szerint való felsorolását. A faiskolák termékeinek árát következőleg

állapítom meg: a) az I. osztályú alma, körte, szilva, cseresznye, meggy, dió és berkenye oltványok, továbbá a kiültetésre alkalmas gyökérmemes facsemetek ára darabonként 80 fillér, b) ugyanezen gyümölcsnemekből a II. oszt. oltványok és gyökérmemes facsemetek darabonként 40 fillér, c) az I. oszt. kajszin és őszibarack, birs és mandulaoltványok darabonként 60 fillér, d) a II. oszt. kajszin és őszibarack, birs és mandulaoltványok darabonként 30 fillér, e) 2—4 éves törpe gyümölcsoltványok darabonként 80 fillér, f) 2—3 éves alakfák darabonként 1 K 80 fillér, g) 1—2 évig iskolázott egres, ribiszke és málnaodványok darabonként 10 fillér, h) 1—2 évig iskolázott mogoró bujtások és sarjak darabonként 30 fillér, i) oltóvesszők és szemzőhajtások darabonként 04 fillér. Megjegyzem, hogy az állami faiskolákból füzűgyanták is osztalnak ki községek, egyházak, szövetkezetek, gazdakörök, kulturális és közérdekű egyesületek részére díjtalanul füzűtelepek létesítése vagy fásítások, parkok stb. céljaira. Az egyes faiskolák és kertészeti telepek vezetősége a kiutalás megtörténte után haladéktalanul értesíteni fogja az egyes érdekelteket, hogy részükre mely gyümölcsnemekből hány darab oltvány és mely feltételek mellett engedélyeztetett.

Figyelmébe ajánlom az érdekelteknek, hogy ne kérjenek az egyes gyümölcsnemekből sokféle fajtát, hanem csak azokat a fajokat, melyek vidékükön legjobban diszjenek. Az egyes állami faiskoláknál különben is a főúty az ottani viszonyoknak legjobban megfelelő gyümölcsfajták természetesen van helyezve és így az egyes folyamodók a sok különböző fajtájú gyümölcsoltványt, ha egyáltalán van készlet — csak az ország különböző vidékein elszórt faiskolákból kaphatnák meg. Hasznolt hajtó gyümölcsstermesztésre különben is csak akkor lehet kiltatás, ha az illető vidék viszonyainak megfelelő és egyöntetű, tehát nagyban is értékesíthető gyümölcsfajták is természetesen.

Csáktornya időjárása az 1913. év I. felében.

Januárban változókn, többnyire borult, ködös időjárás uralkodott, erős fagyokkal. A száraz hőmérő havi közepe 14 C° (30 évi átlag 21 C°). A hőmérő maximuma 63 C° 26-án. Minimuma 100 C° 15-én. Felhőzet havi közepe 74 a 10-hez viszonyítva. Csapadék havi összege 251 mm. (30 év alapján 489 mm.) A csapadékos napok száma 11 volt, hóval vagy havasesővel 7. Uralkodó szélirány a déleleti és északi volt.

Február hónapban száraz, hideg időjárás uralkodott kevés csapadékkal s élénk szelekkel váltakozva. A száraz hőmérő havi közepe 0-27 C°. Maximuma 11-2 C° 27-én. Minimuma 12-7 C° 1-én. Felhőzet közepe 47 a 10-es skála szerint. Csapadék havi összege 145 mm. Legnagyobb csapadékmennyiség: 133 mm 2-án. Csapadékos napok száma 3. Hóval v. havasesővel 2. A napok száma, melyeken 5-nél nagyobb volt a szélerősség — 3. Március elején hideg télies, többi részében túlnyomólag száraz, csapadék nélküli meleg időjárás uralkodott élénk szelekkel váltakozva. A száraz hőm. maximuma 21-3 C° 31-én. Minimuma 9-0 C° 3-án. Felhőzet havi közepe a 10-es skála szerint: 4. Csapadék havi összege 220 mm (35 évi átlag: 63-4 mm.) A legnagyobb csapadékmennyiség 10-5 mm 18-án. Csapadékos napok száma 5. Ezek között hóval v. havasesővel 1. Uralkodó szélirány a déli és délnyugati volt.

Április hó első felében aránylag igen hideg, viharos időjárás uralkodott, mely a hó második felében derült, száraz, meleg jellegűvé változott. A száraz hőmérő maximuma 25-3 C° 26-án. A száraz hőm. minimuma 2-0 C° 13-án. Hőmérő havi közepe 10-7 C° (30 évi közép 10-7 C°). Felhőzet havi közepe 5-3. Csapadék összege 39-1 mm. (30

évi közép 88-3 mm.) Legnagyobb csapadékmennyiség: 20-3 mm 12-én. Csapadékos napok száma 9. Ezek között hóval s havasesővel 1. Zivatarral 2.

Május elején és közepén túl, változókn, hűvös, esős időjárás uralkodott, mely a hó végén derült, száraz, meleg jellegűvé változott. Hőmérséklet abszolút maximuma 29-8 C° 31-én, minimuma 8-6 C° 10-én. Száraz hőmérő havi közepe 14-6 C° (30 évi közép 15-4 C°). Uralkodó szélirány az északi és déli volt. Csapadék havi összege 74-8 mm (35 évi közép 101 mm.) Legnagyobb csapadékmennyiség: 15-9 mm 19-én. A csapadékos napok száma 13 volt. Ezek között zivatarral 5.

Június első kétharmadában száraz, derült, gyakran igen meleg, nyáriás időjárás uralkodott, mely azonban a hó végén csapadékos, szelcs és hűvös jellegűvé alakult. A száraz hőmérő havi közepe 19-36 C° (30 évi közép: 19-5 C°). A száraz hőmérő maximuma 31-0 C° 4-én, minimuma 9-8 C° 14-én. Felhőzet (derült = 0, borult = 10) havi közepe: 4-4. Csapadék havi összege: 77-5 mm. (30 évi közép 100-9 mm.) Legnagyobb csapadékmennyiség: 38-0 mm 25-én esett. A csapadékos napok száma 9, zivatarral 5. Uralkodó szélirány az északi volt.

Polesinszky Emil
áll. tanító, meteor. észlelő.

KÜLÖNFÉLÉK.

Megjérve.

Nézem a felhőknek jövőjét, menését
Szálló madaraknak szárnya robbanását,
Virág tarkaságát, a nagy mindenséget
S mindenütt csak Téged látok, Uram, Téged!

Hajnal hasadása, napnak bucsúzása,
Viharos ógromaj, tenger himbálása,
Mehelygy gyümölcsnek mézét hagyha érzem:
Remeklő Ur Isten a Te míved nézem

Alkottál, igazgatsz, rendelkezel bölcsen,
A Te tudtot nékél egy porszem sem zökken,
Szent kezed munkája tenyészett . . . onyészett . . .
Imádlak, csodállak leborulva Téged!

Zombory Gyula.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXX-ik évfolyam III-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tiszteltetlül kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátraleltékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjen. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Főispánlatogatás.** Balás Béla dr., vármegyei főispánja, f. hó 6-án Alsódomborán tartózkodott, ahol ezáltal a Hirschler-család vendége volt. Főispán úr a déli gyorsvonattal érkezett nejével Kotoron át Alsódomborába s a délutáni gyorsvonattal visszautazott megyei székhelyére.

— **Értesítők.** A helybeli állami elemi fiú- és leányiskolába ebben a tanévben 572 tanuló iratkozott be (284 fiú, 288 leány, 60 vidéki). A tanulók 40% a magyar anyanyelvű volt. Osztályt ismételt 33 tanuló. Az elemi iskolával kapcsolatos ismétlő-lányiskolába 65 leány járt. Az első számú ovodába (Martincsevics Julcsa óvónő) 133, a II. sz. ovodába (Hüll Cili óvónő) 90, a III. számúba (Orbáné Mold Anna) 100 ovodás járt. Az V—VI. osztálynak 27 tanulója volt. Az iskola könyvtárának állománya 2488 mű — 5108 kötet. A tantestület 9 tanítóból, 3 óvónőből s 6 hitoktatóból áll. Az áll. iskola igazgatója Polyák Mátyás. — A perlaki áll. népiskola igazgatója Tóth Sándor, a tantestület tagjainak száma 10 tanító, 3 óvónő, 2 hitoktató. Az iskolába 584 (308 fiú, 276 leány), a gazdasági ismétlő iskolába 205 tanuló iratkozott be. A 3 ovodába összesen 280 gyermek járt. Az iskolának ifjúsági egyesülete is volt 136 rendes taggal s 287 K-ból álló vagyonnal. Az ifjúsági könyvtár 216 kötetből állott.

— **Jegyzők gyűlése.** A csáktornyai járás jegyzői kara f. hó 7-én tartotta évi rendes közgyűlését Stridón, Szalmay József főszolgabíró elnökelete alatt, mely alkalommal Bellecz Ede közeledik lemondott tisztségéről. A közgyűlés jegyzőkönyvileg mondott köszönetet az egyesület érdekében kifejtett buzgóságáért. Elnöknek Plichta Béla csáktornyai-küiközsegi jegyző választott meg. A gyűlés után Kalkbrenner vendéglőjében társasbéd volt, melyen a gyűlésen résztvevőken kívül megjelent: dr. Hajós Ferenc, a kerület orsz. képviselője, Stridóról és vidékéről számosan. Az első felköszöntőt Bellecz Ede stridói jegyző mondta a járásnak köztisztviselőiben álló főszolgabírájára. Tihanyi Lajos áll. isk. igaz-tanító a kerület országgyűlési képviselőjére emelt poharat. Dr. Hajós Ferenc szép beszédben éllette a járás jegyzői karát. Beszédében élénk esettel a jegyzők fontos hivatását és működésük köreit és mutatott rá azokra a teendőkre, melyekkel a nép javát, boldogulását, hazafias előmenetelét és jólétét előmozdítják. Dr. Hajós Ferenc felköszöntője általános tetszést aratott. Dr. Hajós Ferenc képviselő a jegyzők összefogóvételénél való megelégedése által újabb tanúságot tett arról, hogy kerülete közérdekű mozgalmában örömmel vesz részt és választókerülete érdekeit szívén viseli. Stridón való jelenléte annai is inkább okozott örömet, mert nemrég 500 K-t juttatott Stridó községének, hogy ez az összeg a község javára szolgáló tetszés szerinti közcélra fordítható. Tihanyi Lajos igaz-tanító továbbá a jelenlévő hölgyeket éllette és felköszöntőjében külön megemlékezett Bellecz Edénél, ki a sikerült bankett rendezése körül teljes odaadással működött közre. A társasbéd után a fiatalság tánchoz fogott. A mulatságon résztvett stridói és vidékbeli úri közönség egy szép és jól sikerült nappal gyarapíthatja emlékeit, melyhez a jegyzők gyűlése révén jutott.

— **Allandó mozi.** A Heinrich-féle állandó mozi múlt heti műsorából kiemeljük a sors csapásai s a Hamis nyomon slágereket. Mindkét dráma nagyon érdekes és érdekesítő képsorozatokból állott. A drámák nagy tetszést arattak. Szép felvételeket produkáltak a Majomvadászat, A császár csókja, A pilanatlévitel, Max mint jocey, Erdei hangulat, Egy mozfelvitel. Egy napig vadember s Palkó titokzatos találkaja című programmpontok. Jövő héten is 2 előadás lesz új műsorral.

— **Telefon.** A pécsi kir. posta- és táv igazgatóság Barcs és Csáktornya távbeszélő központokat f. évi júl. 10-vel Ehrenhausen osztrák távbeszélő központtal való helyközi forgalomba bevonta. A 3 perces beszélgetés díja ezen viszonylatban 3 K-ban állapított meg. Sürgős beszélgetésekért a rendes díjak háromszorosát, díjköteles szolgálati értesítésekért pedig 1—1 K-t kell fizetni.

— **Juliális.** A Csáktornyai Kereskedő Ifjak által f. hó 6-án rendezett nyári mulatság kiválóan sikerült. Az ügyes rendezőknek az idő is kedvezett. A pompás nyári nap nagyszámú közönséget vonzott a Városligetbe, mely az alkalommal is pompás keretű szolgálat a kedélyes mulatságnak. A mulatság a tagok mutatós felvonulása után délután 4 órakor kezdődött s 6 óra után már folyt a bicikliverseny, lepényevés, zsákfutás, birkozás, konfetti s egész sorozata a különfélebbnél különfélebb ötletes dolgoknak, melyek a közönséget állandó derűl hangulatban tartották. Majd táncra perdtül

a fiatalság s ropta a csárdást és járta a boszort meg egyéb körtáncot késő estig. A mulatságot tüzijáték fejezte be.

— **A kántori oklevél értékelése.** Mint közöltük, Stridóváron kántort választottak. Jelentkeztek okleveles képesített kántortanító pályázók és volt egy ottani földmives fiú pályázó is. Ez utóbbi 2—3 elemi végzet, azután a családnak segített a földmunkánál. Később a varasdi barátoknál szolgai minőségben szerele kenyerét, hol magyarul teljesen elfelejtett, de mint fujtató megtanult némileg orgonálni. Utóbb nem tudni, mi okból — ezt a nemes hivatását is elhagyta és kocsis minőségben szolgált egy bánfihegyi földmivesnél. Ezzel a kvalifikációval felvezte csapott fel stridóvári kántorjelöltnék. S meg is választották. Megválasztották több érdemes okleveles kántortanító pályázóval szemben. Előnye voltak domáci volta, mely Muraközben egyik legjobb ajánló-levél; továbbá, hogy testi hibájánál fogva ügyis egyéb munkára képtelen s végül, hogy az egyik földmivesnek a lányát feleségül veszi el. Hogy ily módon tett szert Stridóvár katolikus közönsége, a segédlelkész kortekedése révén, kántorra, nagyon sajnálni való, különösen ama tanítók szempontjából, akik éveken át folytatott fáradságos tanulmányok után szerzik meg az oklevelet, melyet ily választás alkalmával egyszerűen ronggyá lépnek.

— **Vasútas árvaház Kőszegen.** Az első magyar vasútas árvaház az év augusztus havában fogják nagy ünnepségek keretében Kőszegen megnyitni. Ezt az árvaházat az összes magyar vasútintézetek hozzájárulásával építette fel a magyar szent korona országai vasútas-szövetsége. Az árvaház fenntartásához minden egyes vasút hozzájárul. Az intézet igazgatója Rodig István államvasúti igazgató-tanító, aki a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet növekedése volt s eddig az államvasúti igazgatóságának tiltkari hivatalában működött. Az árvaházban, amely 120 árva vasútas-gyermek számára épült, egyelőre csak 80 gyermeket fognak elhelyezni. Az árvaház 12 holdas telken épült és területének impozáns nagysága lehetővé fogja tenni, hogy saját gazdasága legyen, tehenészettel, baromfitartással és kertészettel is, ami az intézet nevelteinek kitűnő alkalmat fog nyújtani arra, hogy jó gazdákká, kertészekké váljanak, bárminő életpályát is jelöltek ki számukra. Az árvaházban 6 éves kortól egészen 18 éves korig fognak felvenni árvákat.

— **Nyári mulatság Perlakon.** A Perlaki Önk. Tűzoltó Egyet. f. hó 6-án tartotta az »Ottoki-csárda« kerthelyiségében szokásos nyári mulatságot, mely a kedvező idő folytán nagyon látogatott volt. A rendezőség nagy buzgalommal gondoskodott a közönség mulatásáról. A gazdag program egyik fénypontja a szépségverseny volt. Legtöbb szavazatot Strausz Ilonka és Szuchich Aranka úrlányok (egyenlően) kaptak, kiket a figyelmes rendezőség szép csokrokkal lepelt meg. Ezen szépségversenyen az eladott szavazati jegyekből befolyt 53 K 60 fillér, mely összeg az egyesület hosszú ideje betegeskedő és munkaképtelen szolgájának orvosi és gyógyszerköllésgeire fordítatik. Feldíszítetni sziveskedtek: Vörös József 7:50, dr. Zakál Lajos 5, Lánge Kelemen 3:50, dr. Noszlopy Gáspár, dr. Ságváry Jenő, Habus János és Novák Mátyas 2:50—2:50, Tóth Sándor, Siposs Elek, Hirschl Herman, Androcsecz

Lénárd, Ebenspanger Miksa és Strausz Béla 2—2, Spitzer József és özv. Málék Pálné 1:50—1:50, özv. Suchich Károlyné 1:10, Misics Antal, Fischer András, Megyerics Géza, Banelly László, Benda N., Szácsor Balázs, Heimer Lipót, Szabó Benkő, Vincze László, Peczkay József, Belics Flórián, Purg Elek, Baranasic János, Székely Lajos, dr. Vajda Béla és Svastits Ödön 1—1 K, Loncsárics Mihály 60, Hajdinyák Mihály, Sámson László, Glavina János, Stiegelbauer József, Hermán János, Kecskés János, Mihác János, Vieser János és Liszjak Jenő 50—50 fillér. A csokrokhoz virágokat Siposs nővérek, Korptis Jánosné, dr. Zakál Lajosné, Öv. Riethmüller Arminné és özv. Platthy Tivadar úrhölgyek voltak kegyesek adományozni, miert ez úton is fogadják a tűzoltótestület hálás köszönetét.

— **Repülőnap Nagykanizsán.** Nagykanizsán ma délután 5 órakor, a katonai gyakorlóterén Dobos István okleveles magyar pilóta többféle bravuros repülést végez Svachulai S. acélmadarán. Beléti-díj: páholy 4 személyre 12 korona, passepantout 4 korona, I. rendű ülőhely 3 korona, II. rendű ülőhely 2 kor., állóhely 1 korona.

— **Fuvarosok boszúja.** Küzmic Mátyas stridóvári és Ferencsek István zsidóhegyi sertéskereskedők f. hó 6-án sertéseket hajtottak Középbesztercére. A murafüredi rév átkelésénél találkoztak Kelenc Ferdinánd és Csernek József alsóbesztercei lakosokkal, kik kocsival akartak a révre menni. A kereskedők nem engedték a kocsikat a sertések közé. Ebből szóváltás lett. Mikor később a kocsival elérték a kereskedőket, legrátrva, rakoncával, bottal helybenhagyták őket. A kiállított orvosi látletelek szerint rajtok 8—8 napon belül gyógyuló testisértést okoztak. Az eset a csáktornyai kir. járásbírósnak bejelentett.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Matiasics Franciska, Poszmodi István, Habjanec István, Pálinkás Pál, Verhar Paula, Kovacsics Margit. Meghaltak: Szedlanics Béla (54 é), Novák Márton (52 é), Schwarz Jakob (77 é), Poszmodi István (1 n), özv. Neuwrth Albertné (83 é), Ktalcecs Istvánné (37 é). Házasságok kötöltek: Németh József és Gornycz Vilma, Grdjan Izidor és Bisztrovics Erzsébet, Troják Ferenc és Kolarics Ilona, Antoncsics Lőrinc és Brajnovic Julia.

— **Tehénlopás.** A határszelen gyakori eset, hogy ellopnak egy-egy tehenet és azt áthajtják sietve Stájerországba. Folyó hó 5-én Fincsec Flórián szentorbánhegyi lakosól, az istálló ajtó kiemelve, loptak el egy tehenet 320 K értékben. A stridóvári csendőrség gyors és ügyes nyomozásának köszönhető, hogy Polman Márton szentwolfgangi (Stajer) gazda istálojában a tehenre rátalált, mely már a károsult kezébe visszakerült. A tolvaj azonban még nem került kézre. A feljelentés megtételell ellene.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetlen jártem tetetésén részt vettek, valamint részvételnyilvánításukkal fájdalimat enyhítették, ez úton mondok hálás köszönetet.

Drávavásárhely, 1913. július 6.

Özv. Sziovenscak Gezáné.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ošna je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suračnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdavač i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Grozna povodnja.

Nasęga lępoga orsaga Erdęlj zvanu stran je lani, pak opet i letos velika povodnja pohodila. Siromaški poljodjelavci, koji još lanjskoga kvara nisu pozabili, i duge su napravili, da su letos dalje mogli polje obdelavati, vu letošnju letidu su se zaufali i evo opet jim je kalna voda sve poplavila, sve uništila.

Koj od Gatalje proti Rešicabanja putuje, nigdar drugo nikaj nevidi, kak veliku vodu na sve strani. Od Brzave reke gadna poplava tak teče pręk lępe žute pšenice, kak da bi joj odvęke onud bil put. Poleg žutkaste pšenice orsački put pelja, kojega sad ni moći videti, jerbo voda teče po jim. Na putu ostavljena kola se vidiju i samo tak je znati, da su kola na putu, jerbo videti je još nekoju telegraf-štanjgu, gazda je bręčas odpreleg konje i tak je probal s kim predi dimo dojt k obitelju, koja ga je već segurno žalostnim i tužnim srdcom čekala.

Poleg reke melin stoji, voda ga je čisto obkolila, melina gazda i obitelj kre puta stojećim križnom dręvom boga moli i po vremenu žalostno se obrne prama melinu, jerbo vidi, da dugo nemore se suprot staviti strahovitnoj vodi. Poleg puta stojeće drevje, je do vrha vu vodi i videti je, kak se jedno za drugim podere i žuri se doli po vodi, plava silno ober rumenoga žitka. Senokose su pokosili, sęno su vu kupe spravili, da

imaju kroz zime s kim marhu hraniti, ali gde su sad ovi kupi? Niti mesta jim ni najti. Med podrth mostov vremena ni mogli osloboditi.

Varbogsau, Altwerk i druge občine obkoljene su s vodom, stanovniki niti genuti se nemoreju nikam, tak su, kak na jednim malim otoku. Gadna Berzava ne pusti je nikam. Nęmetbogsanu nad obloke zľeva se kalna voda vu hiže, dva dvanajst lęt stari dečeci na jednoj deski su probali na suho mesto dojt. Voda jih je pobrala i još denes nije znati, gde jim je mrtvo tęlo

Poleg Brzave stojeća sela sve su vu vodi. One hižicke, koje su obladale lanjsku povodnju, letošnju već nemoreju, jedna za drugom se prehiti vu silnu i bistru vodu. Najviše jih je iz zemlje nabit, lani su navzele vu se vodu, vu letošnji povodnji raztaliju se, kak cukor i ua sterciju deneju siromaški narod i siromaški pokrajinu. Nije moći tak žalostne reči spisati siromaštvu i nesreći, koja je ravno ovu pokrajinu tripul jeden za drugim pohodila.

Najžalostneši kip je okolo Rešice. Na obedva kraja željeznice voda teče, vlak se po pokvarjenim željeznim putu samo zmeta, zmeta se giblje. Iz rudnikah iz kopano željezo nije moći dalje voziti, jerbo podkopana željeznica takvoga terha nemore prederžati. Fabrika za plin je pod vodom, poleg toga čeli varas je po noći vu kmici, lampashi ne svętiju.

Već je lanjska povodnja sve moste spodrla i koji su morti od lanjske nevolje ostali, oni su se letos zrušili. Od jedne občine do druge samo na čunu moći iti. Jeden clovek iz Brzave drevje je lovil vun, bręg se je zruhnul i njega sobom pobral vu vodu. Jeden osemnajst lęt star dečko je sa tri lęt star bratom skočil vu vodu, obedva su zniknuli, niti jednoga ni su još našli.

Vu Nagivaradu v Kollnerovoj fabriki na to su se težaki prebudili, da jim voda čez oblokov nuter vdira, na stole i stolce su poskakali i onak su čęlu noć za pomoć kričali. Vatrogasci su došli, da oslobodiju nesrećnike, z mednjih je zapovednik vu bistru vodu opal i samo s velikom mukom su ga mogli vun dovlećti. Komadi zvanog občini dvajstiosem hiž je voda odnesla i stanovniki sę bez krova ostali. V noći ob jedni vuri je došla nevolja Mintje Gabora hiža se najpredi podrla, grede su gazdu zatkule s jednim dečecom skup.

Čiba, Akosfalva, Njárdtő občine niti nije videti vun z vode. Kakov kvar je i kak su tam stanovniki, to još nije znati, jerbo nije moći do njih. Vu Njárdtő občini trideset i šest hiž se je zrušilo. Samo vu ovi jedni občini je pręk tristojezer korun kvara.

Ponjaska občina se čisto uništila. Derlea Elek težak zibku je stel s detetom osloboditi, voda ga podrla i s detetom skup se je vtupil. Męneš potok je Ruva Gjure marota odnesel, kak je s onimi, koji su na

Bezprimerno ogromna laž.

Spominal sam se, nije dugo tomu, sa prijateljem S. iz K. u Medjimurju, koj mi je moje pripoviesti u Murakőzu nad sve zviezde hvalil, pak je dodel, da kak je goder liepo sve, kaj pišem, preveć je obiležja toga, da iti se je izbilja dogodilo, ili bi moglo biti, da bi se dogodilo. »Ti neznaš lagati.« — je rekel — »Da bi ti znal lagati . . .«

»Kaj ja neznam?« — pretrgnem mu govor — »lagati neznam?« — Tko je to rekel? — Ako budem ja pričel lagati, moj dragi, onda budete svi sve farbe igrali. Tebi se dopadaju laži, koje u pripoviedkah čitaš, no čekaj! — Napišem ti ju, da te bu Markova senja popadala!

I tim smo drugi spomenek pričeli; ali na raztanku me je još opomenul, da održim rieć tak, da sam na njegovem ironičkom govoru poznal, da me hoće u nepriliku dovesti.

No pak kad je tomu tak, hoću probati. — Ja se nadjam, da ostanem pred svih čitateljah očmi, majstor.

Ladja plovi po mirnom moru, baš se je milina voziti, jer topli je dan i mirno more. Kad na jedan krat počuti ladja jaki udarac te se na to rekuć u vis dignę. Kapitan pogleda iz svog komando mosta u more i tu opazi ogromnu ribu kita. Kit je

najveće živinće mora, najveća riba. Dakle nije čudo, da su se na ladji svi silno prestrašili izvan kapitana i mornaroc, jer ovi su bili dalmatinci, a dalmatinac na moru, kojemu je priučen, nepozna straha, on se u malom čamcu vozi po moru većom sigurnostju nego naš čoviek po Dravi ili Muri. Kapitan anda krikne jednomu mornaru: »Gledaj, to živinće je gladno, pak bi nam moglo ladju prevrnuti; hiti mu onu košaru tam pomarandjah u lampe, mozbit nas onda pusti u miru.

Mornar posluhne i kit poždere košaru zajedno sa pomarandjami, ali za to je ipak opet iz nova napadala ladju.

Na to se kapitan razsrdi, pograbi na palubi u blizini stojeću klup, pak ju hiti na kita, želeći ga tim prestrašiti i odtierati, ali kit poždrokne klup, koja mu se je valjda u trbuhu vprečila, jer se je zatim pričel tako simo tamo hitati i repom po vodi tući, da je skoro ladju prevrnu! Sad je njihov položaj postal neugodan, jer je kit na to rekuć biesnil. Nešta se mora učiniti, ako neću, da im kit ladju prevrne. Odluka mora biti hitra, jer ladja se već sumnjivo niše i nagiblje. Kapitan pograbi jednoga na palubi stojećega kineza te ga hiti u more, kojega kit odmah poždere. Ali riba je bila nezasiļjiva.

»Bože moj!« — krikne kapitan — »to

je strasan apetit, ladja će nam za čas biti prevrnut!«

U to opazi jednoga staroga židova, koj je strahoma u more gledal i od straha zdi-haval. Ovoga pograbi te ga izraven hiti u kitove lampe, kojega ov odmah poždere.

Kapitan veli: »Ako ta riba niti sada još nebude sita, onda neznam, kako ćemo se je osloboditi.«

I riba nije bila još sita te je još podjedno napadala ladju.

Sada se kapitan odluci silom se je riešiti. Dakako, da je to bilo laglje reći nego učiniti, ali ništo se je moralo učiniti. Anda su u njega hitali harpune i u glavu ga streljali, dok mu kugla nije prodrla u možd-jane te ga ubila. Pošto pako su bili harpuni u nju zabodeni, nije mogla na dno mora potonuti, već su ju potegnuli gore na palubu, gde su ga odmah i razporili, a to već i radi kineza i židova, jer kit nije ništa kosal, već ih je samo pogutnul, pak bi mogli još u ribi živi biti, em je prorok Jonas bil tri dni živ i zdrav u morskoj ribi.

Pak kaj mislite, kaj su našli, kad su ribu razporili?

Stari židov je sedel na klupi, pak je baš kinezu trzil i šojim se pogadja! za pomarandje.

Em. Kollay.

marofu stanovali, nije znati; bršćas ništi nije živ ostal.

Éleád, Barátka, Mezötelegd, Rév, Kisjenő i okolica je pod vodom. Niti broja nije znati još za vezda, kuliko hiž se je zrušilo i kuliko marhe se potopilo. Čele okolice tak izglediju, kak da bi na serdinu morja bile. Siromaki iz polja niti jednoga zrna nebudu dobili. Jeden velikižupan kad je počul veliku nesreću, odmah je na lice mesta od putavla i kad je videl neizmernu nesreću i žalost od velike tuže srčni krč je dobil, vu spital su ga morali odpeljati.

Duna, Tisa takodjer se rezlejava i još nije prijava došla, kakov kvar je kre ovih riekah. Tuliko znamo, da i kre ovih riekah neizmerno žitka je pod vodom.

Iz Diöősentmartona telegrafiraju, da vu Kisüküllő varmegiji već kak 15 jezer mekotih žitka je pod vodom. Voda nebude još henjavala, jerbo još podjednoma ide dežd. Samo poljodjelavci već kak poldrugi milljun korun kvara imaju.

Maroš rieka okolo Makó varaša čelu okolicu je uništala. Popriliki četiri jezero gazdom je letina podkvar došla. Kvara je na milljune. Ljudi dan i noć se braniju, da barem vu varaš ne pustiju vodu. Placuć se tužiju, da to je već tretje leto, da jim je voda sve vzela. Neznaju iz česa budu preživeli Nagjlak, Šajténj, Magjarcaba, Apátfalva i druge obćine su pod vodom. Više kilometrov na širokoma samo vodu je videti. Po vodi vnoo domaćih živinah, sēna, pohižtvo i druge stvari plava, koje je voda iz Erdēlja donesla sobom.

Tak iz gladi čeli orsag, kam se gud obrnemo. Svaki se je letos bolše letine nadjal. Ravno zadnju vuru je voda pol orsaga poplavila. Bog zna, iz česa budu siromaki ljudi čelo leto, čelu zimu i protulej živeli, ako na skoroma nebudo pomoć dobili, takov glad bude tam nastal, da od glada budu pomirali. Ako bude prošnja do vas došla, pomorite jim i vi! Bog sve naplati!

Veliki balkanski boj.

Kad se na novoma počel boj na Ovčevom polju, osem srbski korov je stal. Z med ovih su popriliki četiri kore poslali proti 7, i 12-mu bulgarskomu koru, koji su pred Kočanom i pred Istipom stali. Pri Kočani su srbi mogli malo nazad pretisnuti bulgarce, pred Istipom nisu mogli proti bulgarcom nikaj napraviti.

Srbom je to bil cilj, da s Timok zvanim korom bulgarce pri Istipu obkoliju, ili pak njim za hrbet dojdeju. Tak su kanili čelu bitku pri Ovčevom polju zadobiti. Bulgarci su proti Timok koru takodjer jednoga kora poslali, da zaderži tak dugo srbe, doklam Ivanov general svojim šeregom dojde.

Poleg Krivoloka su strahovitnu bitku imali s Timok korom. Medtem toga došel je Ivanov general svojim šeregom i odmah se je vu bitku pustil. Sad se je stopram počel pravi boj. Strahovitno krvi se je prelejal. Nazadnje bulgarci su čisto uništili srbskoga Timok-kora. Bulgarci su zadobili devetnaest brzometnih štukov i vnoo oružja. Vlovlili su četiri jezero srbov. Timok-kor se je reztepel i koji su još vu življenju ostali, morali su oružje doli deti pred bulgarcom.

Vu Belgrad su 5 juliuša 19 bulgarskih oficirov i 1300 prostih soldatov dotirali, koje su na bojnim polju zarobili. Vlovljeni

soldati šest i šest su išli vu redu po Belgradu; najprvi je išel Aleksić srbski stražamešter, koj je Manev bulgarskoga oberstera vlovil, za njim su išli oficiri i tak odzaja prosti soldati. Na vulici je preko dvajsti jezer ljudstva gledalo, kojim je zabrajeno bilo bulgarce bantuvati, ili pak s kričom simfati. Oficiri su vu Belgradu ostali, soldate pak su vu Puzarevac odirali.

Okolo Salonika na osemdeset kilometrov duzinu strahoviten boj teče s grki. Centrum je med Kilkisi Likovom Poleg Nigrite takodjer veliki boj teče. Vu boju stoji osemdeset jezer grkah, i stojezer bulgarcah. Boj se još juniuša 30-ga počel s tem, da su bulgarci strahovitnu šturmu napravili proti grčkomu centru, da ga z mesta vun geneju. Bulgarci su zavarili grke. Grčke šerege su za sobom varili i oni su s tem jako vkanili, da su svoje dobre pozicije ostavili i za bulgarcom su išli, koji su tobož pred njimi retirirali. Kad su grki svoje pozicije ostavili i na ravninu vun došli, bulgarci su postali i strahoviten oženj pustili na grke. Dva dni je krv tekla, doklam su bulgarci mogli grke preobladati. Nekoji regimenti su vu ovim boju se tak uništili, da je skorom niti clovek ne stal živ. Bulgarci su strahovitnom silom triput nazad pretirali grke i pri Krivoloku su desnu grčku stranju čisto sirom rezbili. Poleg toga bulgarcom je odprti put vu Saloniki.

On bulgarski šereg, koj okolo Kilkisa vojuje i kojemu je Ivanov general zapovednik, koj je Drinapolja zadobil, obkolil je čeloga grčkoga šerega, kojega sam kralj vodi i osemdeset jezer ljudstva broji. Ivanov je sad najglasovitneši vodja. Tak veliju, da Ferdinand bulgarski kralj, kad je počul, da njegov vodja i njegov šereg tak glasovitno vojuje, plakal se je od veselja. Ivanov je telegrafiral kralju, da nenuca nikakvu pomoć, sam more grčkoga šerega uništiti. Bulgarski soldati tak vojuju, da njim ga za vezda neša para.

Srbija je zgubljena vu ovim boju. Bulgarci su tizam vu Srbiji do Vranje došli i nije nemoguće, da za par danov vu Belgradu budu. Jeden oficir, koj je pri Ŭškübbu pleziran bil, ovak povēda od strahovitnoga boja: To već nije boj, kak su prveši boji bili, vu zadnji bitki zubni smo se grizli i čehali jeden drugoga. Soldati, koji su već zadnjega patrona potrošili, obrnuli su pusku i onak su se tukli i klali, na zadnje grizli su se. Od mojega čuga jeden soldat, zišel se je s jednim bulgarcom i pokedob već nije nikakvo oružje imal, zel je iz zēpa kus-turu i s njom ga je na smrt vpičil.

Bulgarci vu bregelničkim boju od Devlice doli 3-, 4- i 11 srbske regimente do kraja su uništili. Na zahodnim kraju stojećega Timok kora čisto su združnuli. Od petnajst jezer, jedanajst jezer je ubito. Ishodni srbski šereg počel je retirirati, ali lahko se pripeti, da vu Morava grabi mu pretrgneju puta i tak čeli šereg bulgarcom vu ruke dojde. Poleg Zajecara su takodjer bulgarci čisto sirom rezbili srbe i z mednjih četiri jezer su vlovili.

Bulgariji čisto dobro ide do vezda, makar se na tri strani mora braniti. Zlo jim bude, ako rumunjski šereg prek Dunava stupi i vu Bulgariju vdere. Na to Bulgaria nije mislila. Proti rumunjskomu šeregu nebude se mogla braniti. K tomu pak i turčin se hoće proti Bulgariji postaviti. Već su s Konstantinopolja poslali glas vu Sofiju,

da Bulgaria odmah naj nazad da turskomu orsagu Rodošto i sva ona mesta, koja su kre Mramorskoga morja, drugač s oružjem budu silili Bulgariju, da jim to prek da.

Romania je mobilizirala svoju armadiju i doklam ove slove na svēt dojdeju, lahko bude već vu Bulgariji rumunjski šereg.

Juliuša sedmoga zapoved je dobil bulgarski šereg, naj vdere vu Srbiju. Bulgarci su pri Sv. Nikolaju po jednim klanjcu vdrli vu Srbiju. Vu klanjcu je šest srbskih regimentov bilo, koje su s klanjca vun zbili. Srbi su morali pobeći i šest štukov su bulgarcom ostavili. Takodjer i pri Belograski su zbili jednoga srbskoga šerega. Tu su pet štukov i dvē mašinpuške zadobili. Od Timokšerega su opet sedemnaest štukov i tri mašinpuške zarobili. Poleg Dragočevo sela su jednoga regimenta municiju i pet sto soldatov vlovili. Na dalje pak su još dvajstisedem brzometne šuke, šest mašinpuskih i vnoo municije zadobili.

Juliuša 7-ga strahoviten boj je bil pri Kočani. Srbi i montenegrovci navallili su se na sedmi bulgarski kor. Bulgarci su strahovitno zbili srbe i zavzeli su Sveti Nikola klanjca. Sad je bulgarcom odprti put vu srbski Niš. Takodjer odprtoga puta imaju vu Ŭšküb. Tu su presekli puta grkom, koji sad nemoreju nazad prama Jenidse-Vardaru.

Tosev bulgarski general pri Kumanovi je obkolil srbskoga šerega i čisto ga je potukel. Ovcevo polje puno je srbskemi mrtvami, zarobljenimi soldati i plezērci. Srbski trēn je takodjer bulgarcom došel vu ruke. Srbi na sve strani su biti bili i skorom čela armadija je već uništena. Sveposut moraju retirirati.

Vu Kilkiskim boju pet jezer grkov je opalo. Šest grčkih oberstarov je opalo. Jedna tabla žita se je vužgala, plezērci su živi vu njoj zgoreli.

Iz Londona pišeju, da je i rus počel mobilizērati. Rus nebi rad dopustil Romaniji, da od Bulgarije zeme Siliastriu i Dobrudžu. Ruske taborske ladje su već pripravljene, da svaku vuru moreju iti na Romansko granicu.

Juliuša 7-ga Tosev bulgarski konzul is Belgrada je odisel s celom familijom vu Zimonj. Odovud prek Rusćuka bude odisel dimo vu Sofiju. S tem se pretrgla diplomacija med Srbijom i Bulgarijom. Toseva je Hartwig ruski konzul sprevodio. Tosev kad se je spričaval, tak je rekel, da nije mislil, da ravno oni se moraju tak grizti, koji su pred kratkim vremenu tak vitežki vojuvali. Misli, da za kratko vrēme kraj bude strahovitno krvnomu boju.

Srbski izvanjskih poslov minister odredil je, pokedob strahovitno čuda plezērcov je, da vu Banjici poleg Belgrada više spitalov naj postaviju. Metropolita pak je odredil, da vu svaki cirkvi naj boga moliju za srbsko oružje. Prijave su došle vu ministerium, da med soldacijom kolera je vudrila vun.

Pri Zajecaru su opet bulgarci dobili bitku, takodjer i pri Muračejevi su srbi morali pobeći. Bulgarci su tu više štukov i vnoo krme i drugih stvari zarobili.

Juliuša 8-ga pri Istipu dvaput su srbi šturmu napravili proti bulgarcom, ali obedvapat su je bulgarci nazad hitili.

Iz Konstantinopolja pišeju, da bulgarcom dvajstičetiri vur termina su dali, da ostaviju Mramorsko morje i okolicu. Takodjer zahēvaju, da Bulgaria naj šenjka Turskomu

orsagu bojne stroške, ako jim to Bulgaria ne bude zveršila, prisiljeni su odmah boja početi proti Bulgariji. Jedan bulgarski činovnik je oduptuval u Konstantinopolj, da se u ovim poslu naravnaju.

Vu Bukarestu takov glas se čuje, da Austria-Magjarska je počela mobilizirati vojsku. Na ov glas na stoline Austrije-Magjarske podložnici su se javili na konzulatu, da dimo hoćeju iti. Konzul je pismeno dal na znanje, da nije istina, da bi Austria-Magjarska mobilizirala. Takodjer po svih novinah je to dal razglasiti.

Romania do vezda već kak pol milijun soldatije je mobilizirala i za kratko s mobilizacijom čisto bude gotova. Diplomatska razprava se pretrgla med Bulgarijom i Romanijom. Vu Romaniji takvoga navuka davleju Bulgariji, da naj se žuri po diplomatskim putu naravnati s Romanijom, jerbo kad budu jedanput s mobilizacijom gotovi, odmah se budu štuki oglasili. Mobilizirane regimente odmah voziju na granicu.

Porta je zapisnika poslala Bulgariji, vu kojim zahteva: 1. Mrarmorsko morje i okolicu. 2. Bulgarija nesme zahtevati i potrebuвати, da Turski orsag plati bojne stroške. 3. Turskoga orsaga duga Bulgaria prek zeme. 4. Za pliene turske soldate, odmah naj dimo pustiju. Na ove punkte odmah prosiju odgovor, drugač vu Traciju vdereju.

Juliuša 8-ga s Belgrad je takov teleg-ram došel, da se tam ljudstvo strahovitno punta. Ov nesrečni boj niti za dinastiju nije dober, jerbo lahko se pripeti, da srbi pretiraju kralja Petra.

Skim duže traja boj i skim bolje i vitelki se braniju Bulgarci, stēm vu hujsi položaj dojdeju. Bulgarci previdiju, da stuliksni neprijateljem nemoreju se dugo gori držati. Ako s Romanijom se nebudu mogli po mirnim putu naravnati i Romania za istinu odzaja se navali na Bulgariju, stēm bulgarski šeregi od sve strani obkoljeni budu. Bulgarija dovezda nije sgnubila niti jednu bitku, ali nebude se mogla dugo braniti, ako svi ju budu hantovali, srb, črnogorec, grk, turčin i k tomu još i rumunj. Bulgarija najbolje se vu Austria-Magjarsko zaufa, more biti mi budemo mogli tuliko napraviti, da Romanija mirna ostane. Ako pak to nebudemo mogli složiti, bormes Bulgarija vu hudim položaju bude.

Soldacki vodji tak veliju, da ov boj je puno krvneši, kak je s turčinom bil. Do vezda tak računaju, da blizo dvanaest jezer srba i prek trideset jezer bulgarcov je opalo. Ako se tak budeju dugo klali, za čas niti srba, niti bulgarca nebude.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Spraviše notariušov čakovečkog kotara.** O m. 7-ga su g. notariuš kotara Csáktornye obdržali svoje letno spraviše vu Stridováru pod predsedničtvom gospodina velikoga sudca Szalmaya Józsefa. Na mesto predsednika gosp. Belletz Edea koji se je zahvalil, su izabrali gosp. Plichta Bélu notariuša čakovečke izvanjske občine. Gosponu b'vesemu predsedniku za trud su notariuš svoju hvalu vu protokolu izrazili. Po spravišću su se gospoda notariuš i druga gospoda i gospe iz Stridovára i iz okolice pri ostariji Kalkbrennera skupljali, gde je

bankett bil. Prvu nazdravicu je gosp. Belletz štrigovski notariuš na gospodina velikoga sudca Szalmaya rekel, zatem pak gosp. Tihanyi ravnajuci učitelj na gospodina dr. Hajós Ferencu ablegata. Velemožni gospodin ablegat se je s jako lepim govorom zahvalil i času dignul na gospodu notariuše. Vu svojem govoru se je spomenuł od stališa notariušah, koji se za dobrobitje i za duševni i gospodarstveni napredak megjimurskoga puka moraju brinuti. Lepi govor gospodina ablegata se svakomu dopal i stem vekšom radostjom su ga pozdravljali, ar se zanima za sve one stvari, koje se vu njegovim zbirnim kotaru nahadjaju. Štrigovećani su se s tem bolje veselili, da ga vidiju med sobom, ar je nezdavnja 500 korun dal za občinske cilje Stridovára. Po bankettu su se još više vurah zabavljali nazočni a stranajska gospoda su sa lepimi spomenki se razstavili iz Stridovára, gde su jih tak dobro primili.

— **Kralj pri zetu nemškoga cara.** Njegovo veličanstvo iz Ischia pohodil je vu Gmundenu kumberlandškoga hercega i njegovu ženu. Po vjenčanju sad je pozdravil kralj prvić kćerku nemškoga cara.

— **Ferenc-Ferdinand vu Belgiumu.** Minuci tork Ferenc Ferdinand princ i njegva žena Hohenberg Zofia nadhercegovica na kratko vrme su vu Brüssel oduptuvali.

— **Faleše bude meso.** Komaj jedanput su se zmislili mesari i odredili med sobom, da od vezda, jerbo puno faleše moreju kupiti marhu, od svake vr-ti mesa 8 fillérov faleše budeju sekli. Samo ne da bi dugo mislili, da se ta čuda pri nas skazala, o ne! Vu Szombathelju su bili tak dobroga srca mesari.

— **Strelil je ženu.** Majlath Janoš nagbjajomski gazda zločesto je živel svojom suprugom, koja ga je poleg toga ostavila. Srēdu vu jutro na kolu se vozil gazda i na putu žisel se je ženom. Od nagle serditosti pograbil je pušku i strelil je ženu vu nogu. Nesrećna ženska klečuc je prosila grobjanskoga muža, da naj joj da mira, rajši nazad bude išla k jemu. Muž je na kola zel žensku. Kak su do jedne šume došli, opet je zel pušku naprē i ženu vu srčce strelil, mrtvo telo pak je hitil doli. Žandari su nečemunoga krvoloka odmah vlovili i sudu prek dali.

— **Skočil je mladoženja.** Vu New-yorku vu subotu bi se bili morali vjenčati Mihalek Čila, jedna snažna magjarska devojka i Bartal Janoš takodjer magjarski junak. Sve su lépo pripravili, kaj je za gostovanje treba, gosti su se vu lepim broju skup zisli, samo još jedan je falil, to pak je mladoženja bil. Na fletnoma su zavvedili, da mladoženja ravno vu subotu jutro je »Zeeland« zvanom ladjom se vu Europu odpejal. Svi su se jako začudili, samo zaručnica nije zgnubila glavu.

— »Štera ladjia ide najpredi vu Europu?« — zapita.

— »Kaiser Wilhelm« — odgovori nešči. Mihalek Čila odmah se je preoblékla i zela je kartu na »Kaiser Wilhelm«. Taki je oduptuvala i nekoju vuru predi bude vu Europi, kak mladoženja na »Zeeland« ladjii, jerbo »Kaiser Wilhelm« puno hitreše ide. Kad je oduptuvala, ovak je rekla roditeljom: »Nikaj se ni bojte, dotiram ja magarca nazad, makar ga za vuhu budem vlekla!«

— **Zaljubljeni dragoner.** Vu Pettau služil je pri dragonerskim regimentu Dengčer zvani firer. Zaljubil se tam vu Preus

Olgu, jednoga křemara cerku. Roditelji ni su steli da si Dengčer ženi jedino cerku, poleg toga zaljubljeni dragoner odućil je da bude sfondal pucu. Minuci nedelju odisel je vu křemu gde je samo mater našel, koju je opet prosil, da naj dopusti Olgi, da se s njim vėnčaja. Mati niti čuti nije stela od toga nikaj. Dragoner kad je videl, da s njegve ženitbe nikaj nebude, zel je naprē revolvera i dvaput je strelil na žensku, koja je strahovitnemi pležeri doli se zrušila. Zatem je skočil vu drugo sobu, gde je puca bila. Odmah je i nanju počel štrēlati i jako ju je oramil. Kad je videl, da se i puca doli zruši, kuglju je pustil i sebi vu glavu. Odmah je vumrl, orajene ženske pak su vu špital spravili.

— **Svoje dēte je skončal.** Hofmann Marie trinajst mesecov malo dēte je naglo vumrlo. Dēte su gori parali i doktori su konstaterali da su maloga sublimatom zagiftali. Bőde Istvan sanotērec je hodil k puci i kad ga je sud od sudil, da za detetom osem korun mora plaćati na mesec, već je onda vusēbi odredil, da bude dēte svēta spravil. Minuci tork opet je odisel k puci i poslal ju je po pivu. Doklam je puca vu varaš hodila, medtem toga je dal deteto sublimata pti, od česa je dēte na kratkoma vumrlo. Puca je taki premišla, da tu nekakva beštarija morala je biti i odmah je prijavila posla. Soldata su taki vlovili i vu rešt zaprili.

— **Stopetdesetčetiri ljudstva se zgrelo.** Vu Pētervaru prošćenje je bilo. Na prošćenje je strahovitno čuda ljudstva došlo. Prek tristo su si kvartira pogodili vu jedni s drēva napravljeni křcimi. Kad su svi pospali, nekak se oženj pripetil i tak hitro se rezširil, da su spavajući ljudi ni mogli vun vuđti. Čelo stanje je zgrelo. Do vezda su stopetdesetčetiri mrtvih našli.

— **Nesreća zrakoplivcov.** Poleg Parisa Bonchardir leitinand na jednim biplanu vu zrak se zdigei i sobom je zel Rey kapitan. Četiristo metrov visoko sbog nepoznanoga zroka, biplan se prepokicnul i doli opal. Rey kapitan, koj je vun opal z masine, ves se je zdربول i odmah mrtev postal na lice mesta. Leitinanda su još živoga našli, ali i on je za par minut dušu spustil.

— **Žetva vu mrzlim vremenu.** Poleg zločestoga vremena negdi budu zakesnili žetvom. Vu Segedu su počeli žeti, ali kak stari ljudi pametiju, nigdar nisu vu mrzlim vremenu to delali. Vu bundaj moraju žeti poleg mrzloga vremena. K tomu pak tak pišeju, da oko Segeda zločesta letina bude, jerbo žitek nise mogel dozreliti, pozeto žito pšenica pak se ve kljuje vu križih.

— **Strahovita krvoločnost.** Strahovitna krvoločnost se pripetila vu Diősgőru. Kodor Alajoš i Vėgh Imre posvadili su se. Kodor je pajdaša s jednim ostrim kamenom po glavi vuđril, zatem mu je odgrizel nosa i vun mu je včehul jedno vuh. Nazadnje pak je s pičastom batinom mu droba spustil. Vėgh je odmah mrtev ostal. Osemnajst lét staroga detčaka su zaprili.

— **Samoubojnost.** Halbror Režő iz dunaveći bogati tergovac zašpotal je trinajst lét staroga sina, koj je zločesto svedočanstvo donesel iz gimnazije. Mali detec se je tak razzalostil nad tem, da je odisel vu drugu sobu i tam se s revolverom vu glavu strelil. Najedenput je mrtev bil.

Gabona árak. — Cieny žitka.

mmázsa	1 m.-cent.	kor. fill.
Buza	Pšenica	20 00 —
Rozs elsőrendű	Hrč	15 20 —
Árpa	Ječmen	13 00 —
Zab	Zob	16 00 —
Kukoricza	Kuruzsa suha	16 40 —
Fehér bab új	Gráh beli	17 00 —
Sárga bab	» žuti	14 50 —
Vegyes bab	» zmješani	14 00 —
Kendermag	Konoplje nozeme	20 00 —
Lenmag	Len	20 00 —
Tökmag	Košice	26 00 —
Bükköny	Gráhorka	16 00 —

Sirolin "Roche"
 orvosilag ajánlva a légzőszervek mindenféle megbetegedése ellen.
tüdőbetegségek, gégehurut, szamárhurut, gyermekek görvélykórja ellen.
 Kapható minden gyógyszerárban egy üveg 60 és 9 koron.

Hepp Ede, pekar Csáktornya
 Rákóczi-utlica híze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.
 Ima takaj trgovinu od najbolje vrsti
vapna.
 Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz naj-falešji cieniu. Koji treba cielei vagon dobi vapno čisto fal. Tržim takaj razcie-pana suha bukova drva na vagu.

tanulónak
 felvétetik
MÓZES B.
 bőr- és porcellánkereskedésében
CSÁKTORNYÁN

Elsőrangú budapesti gőzmalom, kitértő gyártmányokkal, (buza és rozliszt) óvadékhépes, jól bevezetett
ügynököt
 keres.
 Híjlatok referenciákkal „J. V. 8129” jellegre Jaulus és Cársához, (Haasenstein és Vogler) hirdetői iroda, Budapest, kéretnek.

RAWOLF
Magdeburg-Buckau
 Magyarországi Képviselete:
 Budapest, V., Báthory-utca 18
Szabad, túlhevített gőzű LOKOMOBILOK
 Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
 Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

HIRDETMÉNY!
 Felsőszerénye község közbirtokossága ezenel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező
koresmát és mészárszéket
 1913. augusztus 3-án d. u. 3 órakor a körjegyzői irodában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 6 évi időtartamra bérbe adja. — Az árverési feltételek a felsőszerényei körjegyzőtől szóval vagy levél útján megtudhatók.
 Felsőszerénye, 1913. július 10-én.
KOLTAY jegyző. 686 1-1

OGLAS!
 Felsőszerénye občine občeposjedništvo daje na glas, da svoju vlasništvo
krému i mesnicu
 1913. augusztus 3-iga dana posle podne ob 3 uri u notarjuški kancelarji na očitno licitaciji, koj najviše obeća, na 6 godine u rendu daje. — Licitacijski uvjeti od felsőszerényeiskoga notariuša s rečjom all pak po pismi se na znanje daju.
 Felsőszerénye, 1913. július 10-ga.
KOLTAY notariuš. **ÁCS IMRE** biro.

SCHMIDT EDE * ZONGORATERME * CSÁKTORNYA
 Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

	Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb harmoniumok 150 " " czimbalom . . 100 " "	
--	---	--

Alábbi világhírű cégek raktára:
 Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl
 Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók
 : régieket átcsereél ujra :
 részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

felsőleges ízű fehér vagy aranyárga csemege mézet
 5 kg-os csinos póstadobozokban 10 K szállit bérmentve a
 „MÉH” a magyar méhészek értékesítő szövetkezete,
 Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítást!

1 Waggon (1000 klg.—5 öl) 1912/13 évi téli vágású
hasáb- és dorong bükktla, tölgyfa
 125 korona, a csáktornyai vasúti állomásra állítva.
 Megrendelések: Gutsverwaltung Klenovnik, u. p. Ivanec intézendők.
 Ugyanezen uradalom dubravai erdejében (Ivanec mellett) fennfnti fák egyes méterenként is eladatnak.

1 vagon (1000 kg.—5 klatler 1912/13 godišnjo zimsko sećanje
blanje i kijača bukovo i hrastovodrevo
 125 kurun, na csáktornyaisko željezničko štacionu nastavljeno.
 Naredbe se k: Gutsverwaltung Klenovnik, zadnja pošta Ivanec ravnaju.
 Takajše pri ovim vlastelinstvo u dubravaiskim logu (kraj Ivanec) gornju drévi se i po jednim metru se prodaju.

8747 tkv. 1913.

Szlaviczek József nős. Pongrácz Franciskával muracsányi lakosnak utóajánlata, Alsómuraközi Takarékpénztár R-T. végrehajtónak Hranycz Mária és társai elleni végrehajtási ügyében

VÉGZÉS.

A tkvi hatóság a törvényes időben beadott utóajánlat folytán a muracsányi 3433 sztkvben felvett 82 hrsz. ingatlanok $\frac{1}{16}$ részére vonatkozóan az 1913. június 18-án foganatosított árverést hatályon kívül helyezi, onnélfogva az előbbi árverési vevőnek özv. Katanecz Lénárdné szül. Ruzsics Franciska muracsányi lakosnak a 305 K 60 f. bánatpénzét neki visszaadja és utasítja a perlaki kir. adóhivatalt, mint bírói letétpénztárt, hogy az 1913. évi jun. 19-én 120. t. alatt bevételzett 594 K-ból 305 K 60 f. az az Háromszázöt K 60 fillért további bírói határozat bevarása nélkül özv. Katanecz Lénárdné szül. Ruzsics Franciska muracsányi lakosnak fizesse ki, az 1913. évi jun. 30-án 123. t. a. bevételzett 351 K 48 f-t pedig további bírói intézkedésig kamatozó letétként kezelje; végre kibocsájtja a következő

Arverési hirdetemény.

A perlaki kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alsómuraközi Tkpénztár R-T-nak Hranycz Mária férj. Medvár Flórián és Ivánovics Flórián és neje Medvár Amália muracsányi lakosok elleni végrehajtási ügyében 8371 kor. tőke, ennek 1913. évi jan. hó 9-ik napjától járó 6% kamata, 1/3% váltódíj, 320 kor. eddigi, költség behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlaki kir. járásbíróóság területén fekvő muracsányi 3433 sztkvben felvett 82 hrsz. ingatlanok B 8 és 9. 10 sorsz. a. $\frac{1}{16}$ része 3261 kor. 60 f. kikiáltási árban mint becsárban

1913. évi augusztus hó 14-ik napján d. e. 9 órákor

Muracsány községhezánál dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjötővel megtartandó árverésen eladni fognak.

Megjegyzni a tkvi hatóság, hogy 1. az utóajánlat akkor is követelhető ha az utóajánlattevő az árverésnél meg nem jelen, 2. hogyha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígért nem tétetik, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek jelentetik ki, 3., hogy az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár, melynek $\frac{1}{16}$ -nál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni

Perlak, 1913. jul. 1.

669

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK E LAP KIADÓHIVATALBAN I

Progress

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papírkereskedésében Csáktornyan

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyan.

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező háziszert felülmúl.

THIERRY A. gyógyszerész BALZSAMA

Csak a zöld apáca védjeggyel VALÓDI!

TÖRVÉNYILEG VÉDVE!

Allein echter Balsam aus der Schönbühl Apotheke des A. Thierry in Pragrad bei Rohitich-Sauerbrunn.

Ezen balzsam: 1. Utólráhetetlen gyógyhatású tüdő és mellbetegségeknek enyhíti a katarhust, megakadályozza a tüdőgyulladását a gyógyulást hozza a lymemű legmakacsabb betegségeknek is. 2. Kétféle hatású torokgyulladásánál, rekedtség és gégebetegségeknek. 3. Mindennemű láz gyökeresen megszüntet. 4. Gyógyít mindennemű májbetegséget, gyomor, bélbántalmakat gyomorgörcsöt, szagátalat, aszkámiát, elnyálkásodást, hűgőst, gyomoréget, felpuffedést stb. 5. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál. 6. Ényhe hatású hashajtószert, vértisztító, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő és elősegíti az emésztést. 7. Kétféle bevált fogfájásnál, lyukas fogak, szájbüznél, fogviznek használva erősíti a foghúst, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. 8. Giliástak ellen biztos hatású. 9. Külsőleg minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelet, szemölcsöt, égési sebeket, fagyott testrészeket, pörsebéket, kiütéseket, fejfájást, zugást, szagátalat, csuizt és fülbántalmakat gyógyít. Minden bántal különösen influenza kólera és más járványoknál k'z'm' l' legyen.

VIGYÁZZUNK A ZÖLD APACZÁVAL ELLÁTOTT VÉDJEGYRE.

Ezen balzsamból lefekvés előtt egy vagy két kanál cukorral bevéve vagy a nélkül ugyazólván egészséges virradást jelent.

Minden kamizsít, utazás és más balzsamok használatával való előzőelő előzőelő terbe mellett törvényileg tilos van!

12 kis vagy 6 nagy vagy 1 különleges családi üveg ára K 5.00. Kisebb rendelés mint 12 kis vagy 6 nagy üveg nem lesz szállítva. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény. Budapestben kapható: Török József gyógyszerárban a leg több gyógytárban. Nagyban kapható Thalmyer és Seitz. Hochmeister utóadi, Radanovics Testvérek drogeriárban Budapesten, valamint az ország minden gyógytárában. — Ahol nincs leválat, ott rendeljünk. —

THIERRY A. Órangyal-gyógyszertárából PRAGRADA (Rohitich-Sauerbrunn mellett).

ZENEINTERNÁTUS

Csáktornyan (Zala megye) Vasút-utca 6., oly fiatal hölgyek számára, kik magukat a zenében ki-kepezni óhajtják.

Teljes ellátás, alapos zenei oktatás, esetleg idegen nyelvek tanulása. Anyai felügyeletről, testi és lelki nevelésről gondoskodik

SCHMIDT EDÉNÉ zenekonzervatoriumot végzett zenetanítónő.

Kívánatra részletes prospektust küld.

PEITL JÓZSEF CSÁKTORNANYA

üveg-, porcellán-, diszmű-, tábla-üveg-, keretléc- és lámpaarú üzlet

670 1-*

T. cz.

Van szerencsém b. tudomására adni, hogy a Melczér Jakab nagykanizsai cég csáktornyai üveg-, porcellán-, diszmű-, táblaüveg-, keretléc- és lámpaarú fióküzletét

megvettem és azt ugyanolyan szolid üzleti elvek alapján tovább vezetni fogom.

Az előbbi cég iránt tanusított szives jóindulatát kérem reám fokozottabb mérvben kiterjeszteni, melyet előre is köszönve, maradok teljes tisztelettel

Peitl József Peitl József

PEITL JÓZSEF CSÁKTORNANYA

glaz-, porcellán-, sjajno djelo-, obločni glaz-, rame- i svjetiljka promet.

P. u.

Sreću imam na znanje dati da od Melczér Jakab nagykanizsaiske firme csáktornyaiku glaz-, porcellán-, sjajno djelo-, obločni glaz-, rame- i sojetiljka podružnu trgovinu sam kupil, i ono poleg rano takvim solidnim prometnim načelom budem dalje vodil.

Blagohotno naklonost proseć, ostajem

Sa štvánjem

A Jókai-utcai 9. számú ház — a mai igényeknek megfelelően építve — áthelyezés miatt jutányosan eladó.

Bővebbet ugyanott.

666 2-3